یادداشت

باید صبر کرد

سیدمحمد بهشتی

آنچه درباره ریاست سازمان سینمایی اهمیت دارد و قابل ذکر است این است که آقای ابویی در شرایط بسیار سختی این سمت و مسوولیت را به عهده گرفتند. زمانی که قطعا جالش‌های خیلی بزرگی سر راه ایشان هست که اینوپاریم با تدبیر ایشان این چالش‌ها حل‌وفصل و از میان برداشته شود. آقای ابویی از زمانی که مستقر شدند و در این سمت قرار گرفتند تا امروز به عقیده من مهم‌ترین و شاخص‌ترین اقدامی که از سوی ایشان در زمینه بهبود اوضاع سینمایی کشور حاصل شد، بازگشایی خانه سینما بوده است که اثرات آن بسیار گسترده بوده و این موضوع برای اهالی سینما اهمیت بالایی دارد. هنوز اثرات مدیریت ایشان در حوزه‌های دیگر آشکار نشده است و نمی‌توان از حالا درباره همه‌چیز به‌طور قاطع صحبت کرد. باید صبر کرد زمان بگذرد تا ما در همه زمینه‌هایی که به سینما مربوط می‌شود، شاهد تغییرات باشیم. تغییراتی که زمینه‌ساز را از جمله و از جمله کارهای مدیریتی ایشان محسوب می‌شود. اما در عین حال از سوی دیگر به نظرم می‌رسد که شاید خوب بود مدیرانی را در سازمان سینمایی مستقر می‌کردند که از نظر جامعه سینمایی شناخته‌تر بودند. ایشان حتما مسائلی را در نظر گرفته‌اند که آن مدیران را منصوب کرده‌اند. مسایلی که برای نتیجه‌گیری آن زود است روی‌همرفته اینوپاریم در کارهایشان موفق باشند. آنچه باید آقای ابویی بیش از هر چیزی به آن توجه کنند، این است که تا انجایی که می‌توانند تعدی‌هایی که نیابتا از سوی جامعه سینمایی و وزارت استفاده انجام می‌شده در خیلی سال‌های پیش یا بدیدآمدن تشکل‌های صنفی و نهادهای غیردولتی که در سینما شکل گرفت و خیلی از این فعالیت‌ها را واگذار می‌کنند. توصیه من در این زمینه این است که این کار را هرچه سریع‌تر انجام دهند. اینوپاریم که ایشان عمر مدیریتی‌شان طولانی باشد اما اگر ایشان چهار سال در پی سمت باشند، این چهارسال زمان زیادی نیست و چشمی برهم نزنیم تمام می‌شود. در مورد خودم کلمه چرخش را خیلی قبول ندارم. چون اگر سوالق بدنه را مرور کنید دیپلم علوم‌تجربی دارم و جزو دانش‌آموزان درسخوان بودم. سال ۱۳۵۹ که فارغ‌التحصیل شدم به خاطر انقلاب فرهنگی دانشگاه‌ها تعطیل شد. سال ۱۳۶۰ هم در یکی از رشته‌های پزشکی پذیرفته شده که نرفتم و وقتی در دانشگاه امام‌صادق(ع) پذیرفته شدم در نهایت به سمت علوم‌اسلامی کشیده شدم، چون علاقه داشتم. سال ۱۳۶۴ فارغ‌التحصیل شدم و قبل از آن در همان دانشگاه مدیرکل آموزش بودم. یعنی من اولین فارغ‌التحصیل این دانشگاه بودم که در دانشگاه مسوولیت آموزشی نیز داشتم. بنابراین اولین مسوولیتم علمی و آموزشی بوده نه سیاسی. یکسال در دانشگاه آزاد تدریس کردم و خیلی به این کار علاقه داشتم و دارم. بعد برای دکترا بورسیه شدم و به فرانسه رفتم. بعد از برگشتن به ایران رییس دانشکده علوم‌سیاسی دانشگاه امام‌صادق(ع) شدم. بنابراین همچنان در همان حوزه علمی و آموزشی فعالیتم را ادامه دادم. همزمان در سال ۱۳۷۶ وارد مجلس‌سیاسا شدم. بعد هم برای نمایندگی مجلس کاندیدا شدم و با فاصله رییس ستاد شورای‌های عالی سازمان صداوسیما شدم و در خدمت دکتر لاریجانی بودم. بنده تجربه مدیریتی را در خدمت دکتر لاریجانی بودم. بنده تجربه مدیریتی خود را در حوزه علمی کسب کردم. با تعلیل کردن از آن دوران تمام شده و انتظارها هم تغییر کرده است. این انتظارها به دیدگاه من در این زمینه باید با سیاست‌ها و گرم‌تر و قابل سیسنا را امیدوار به آینده سینما کرد که با ارایش خاطر بیشتری به فعالیت‌های روبه‌رشد خود در سینما ادامه دهند اما در قسمت‌های دیگر سینما هم باید شاهد این اتفاق‌های خوب باشیم. همچنین باید اشاره کنم بازگشایی خانه سینما اتفاق بسیار خوبی بود. این بنده سینما مهمی است که ما دست‌ورها و سیاست‌های دیگر را در خدمت اتفاق است. من بنده سینما یکی از این دستاوردها و دلاشهای بوده که اگر اخلاقی هم بسته این از مطرح شده است. باید در حوزه خانواده فرهنگی جلب کنیم؛ با تعلیل کردن از آن دوران تمام شده و انتظارها نمی‌رسدیم. این نکته‌ای بود که آقای ابویی بخوبی آن را دریافت و این اقدام را حمایتش بسیار است. آنچه باید کرد این است که بنده متوجه‌شدم تعلیل ذکر است و به آرامش اهالی سینما کمک کرد در پایان سخن‌هایم تنها توصیه من به ایشان این است که فرصت‌ها را باید غنیمت شمارند و روشنی را در پیش گیرند که حاصلش بتوانند اینوپاریم باید به سال‌های سینمای همیشه پرحاطب و خیلی‌های همیشه‌ماندزنده‌ماندنه‌باشیم.

نگاه

فرصت‌ها را غنیمت شمارند

محمد آفریده

اعتقاد من این است که مدیریت در حوزه فرهنگ و به‌ویژه سینما بسیار کار سخت و پیچیده‌ای است و فرصت‌ها هم خیلی بد و باد می‌گذرد. مدیر سینمایی و هر مسوولی که در این حوزه می‌آید باید قدر زمان را بدانند و از دست‌رفتن لحظات را درک کند. اگر کاری را به فردا بیندازد، ممکن است زمان از او فرصت شود. اعتقاد من این است که مطالبات اهالی سینما متنوع و فراوان است به هر حال دوره‌هایی که از سر گذشته، دوره‌هایی بوده است که طبق شرایط و امکانات به‌خوبی و عادلانه تقسیم نشده است. اما حالا از دوران تمام شده و انتظارها هم تغییر کرده است. این انتظارها به دیدگاه من در این زمینه باید با سیاست‌ها و گرم‌تر و قابل سیسنا را امیدوار به آینده سینما کرد که با ارایش خاطر بیشتری به فعالیت‌های روبه‌رشد خود در سینما ادامه دهند اما در قسمت‌های دیگر سینما هم باید شاهد این اتفاق‌های خوب باشیم. همچنین باید اشاره کنم بازگشایی خانه سینما اتفاق بسیار خوبی بود. این بنده سینما مهمی است که ما دستاوردها و دلاشهای بسیاری را در خدمت اتفاق است. من بنده سینما یکی از این دستاوردها و دلاشهای بوده که اگر اخلاقی هم بسته این از مطرح شده است. باید در حوزه خانواده فرهنگی جلب کنیم؛ با تعلیل کردن از آن دوران تمام شده و انتظارها نمی‌رسدیم. این نکته‌ای بود که آقای ابویی بخوبی آن را دریافت و این اقدام را حمایتش بسیار است. آنچه باید کرد این است که بنده متوجه‌شدم تعلیل ذکر است و به آرامش اهالی سینما کمک کرد در پایان سخن‌هایم تنها توصیه من به ایشان این است که فرصت‌ها را باید غنیمت شمارند و روشنی را در پیش گیرند که حاصلش بتوانند اینوپاریم باید به سال‌های سینمای همیشه پرحاطب و خیلی‌های همیشه‌ماندزنده‌ماندنه‌باشیم.

گفت‌وگو با حجت‌الله ایوبی، رییس سازمان سینمایی کشور:

با وزیر اطلاعات درباره ممنوع‌الکارها مذاکره کردیم

گاهی آمدن پول به سینما عامل بحران شد

فرانک آرتا

حجت‌الله ایوبی که امروز در مسند ریاست سازمان سینمایی قرار دارد، متولد ۱۳۴۰ است. مدرک کارشناسی‌ارشد معارف اسلامی و علوم‌سیاسی از دانشگاه امام‌صادق(ع) و همچنین کارشناسی‌ارشد و دکترای علوم‌سیاسی از دانشگاه لیون۲ فرانسه دارد. زمانی که موسسه فرهنگی «اکو» را مدیریت می‌کرد، رویکرد ویژه‌ای به مقوله فرهنگ و هنر داشت. با برپایی نمایشگاه‌های مختلف هنری و تجمیع هنرمندان، «اکو» را به مرکز مورد علاقه و توجه هنرمندان تبدیل کرده بود. این مدیر که به چهار زبان انگلیسی، فرانسه، عربی و روسی تسلط دارد، در سطح کلان «سینمای ایران» را سفیر فرهنگی جمهوری اسلامی می‌داند و قصد دارد آن را در بعد بین‌المللی تقویت کند. اما از روز دوشنبه چهارم‌شهریور که از علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، حکم معاونت و ریاست را گرفت، عملا با چالش‌های سینما روبه‌رو شد و در تمام مدت تا امروز فقط سه گزد تنش‌ها را از بین برد و میان اهالی سینما همدلی ایجاد کند. با این حال در لابه‌لای گفت‌وگو تاکید می‌کرد که علاقه‌ای به پرداختن به گذشته ندارد و من که می‌گفتم «گذشته، چراغ راه آینده است و گذشته ما را رها نمی‌کند؛ با اینحتدی جواب می‌داد «همه مشکلات درست می‌شود، خوشبینی او در حل مشکلات مرا به واکنش واداشت. پاسخش چنین بود «خوش‌بینم و نه خوش‌خیال؛ در این گفت‌وگو تلاشش این بود که با همه کس و از هر سالهای با احترام یاد کند. با این حال مثل هر مدیری منتقدانی دارد. روحیه معتدل او گاهی مرا به فکر وامی‌داشت که نکند از دل اعتدال، انفعال زاییده شود؟ و هر بار که می‌خواستم به این نکته اشاره کنم، می‌گفت «حواسم به این مسایل هست. ولی باید امید مردم و اهالی سینما را بیشتر کنیم.»

■ واقعیت این است که گذشته شما بیشتر در قالب مباحث سیاسی در ذهن‌ها نقش بسته و به‌خصوص در مناظره جنجالی آقایان مصباح‌یزدی و حجتی کرمانی در تلویزیون شناخته شد. بد اما وجه کمتر نادیده شما. چرخشتان به سمت مسایل فرهنگی بوده. حال از تباطنان با سینماگران چگونه شکل گرفت و چندمر در این مسیر همدلی و همت والی دارید امروز که سینما در نقطه صفر قرار گرفته بتوانید موانع را مرتفع کنید؟

باعث خوشحالی است اگر امروز سینمای ایران به نقطه صفر رسیده باشد. چون سینمای ما از لحاظ روحی، روانی و فضای حاکم بر آن در وضعیت بدی بود. در مورد خودم کلمه چرخش را خیلی قبول ندارم. چون اگر سوالق بنده را مرور کنید دیپلم علوم‌تجربی دارم و جزو دانش‌آموزان درسخوان بودم. سال ۱۳۵۹ که فارغ‌التحصیل شدم به خاطر انقلاب فرهنگی دانشگاه‌ها تعطیل شد. سال ۱۳۶۰ هم در یکی از رشته‌های پزشکی پذیرفته شده که نرفتم و وقتی در دانشگاه امام‌صادق(ع) پذیرفته شدم در نهایت به سمت علوم‌اسلامی کشیده شدم، چون علاقه داشتم. سال ۱۳۶۴ فارغ‌التحصیل شدم و قبل از آن در همان دانشگاه مدیرکل آموزش بودم. یعنی من اولین فارغ‌التحصیل این دانشگاه بودم که در دانشگاه مسوولیت آموزشی نیز داشتم. بنابراین اولین مسوولیتم علمی و آموزشی بوده نه سیاسی. یکسال در دانشگاه آزاد تدریس کردم و خیلی به این کار علاقه داشتم و دارم. بعد برای دکترا بورسیه شدم و به فرانسه رفتم. بعد از برگشتن به ایران رییس دانشکده علوم‌سیاسی دانشگاه امام‌صادق(ع) شدم. بنابراین همچنان در همان حوزه علمی و آموزشی فعالیتم را ادامه دادم. همزمان در سال ۱۳۷۶ وارد مجلس‌سیاسا شدم. بعد هم برای نمایندگی مجلس کاندیدا شدم و با فاصله رییس ستاد شورای‌های عالی سازمان صداوسیما شدم و در خدمت دکتر لاریجانی بودم. بنده تجربه مدیریتی را در حوزه علمی کسب کردم. با تعلیل کردن از آن دوران تمام شده و انتظارها هم تغییر کرده است. این انتظارها به دیدگاه من در این زمینه باید با سیاست‌ها و گرم‌تر و قابل سیسنا را امیدوار به آینده سینما کرد که با ارایش خاطر بیشتری به فعالیت‌های روبه‌رشد خود در سینما ادامه دهند اما در قسمت‌های دیگر سینما هم باید شاهد این اتفاق‌های خوب باشیم. همچنین باید اشاره کنم بازگشایی خانه سینما اتفاق بسیار خوبی بود. این بنده سینما مهمی است که ما دستاوردها و دلاشهای بسیاری را در خدمت اتفاق است. من بنده سینما یکی از این دستاوردها و دلاشهای بوده که اگر اخلاقی هم بسته این از مطرح شده است. باید در حوزه خانواده فرهنگی جلب کنیم؛ با تعلیل کردن از آن دوران تمام شده و انتظارها نمی‌رسدیم. این نکته‌ای بود که آقای ابویی بخوبی آن را دریافت و این اقدام را حمایتش بسیار است. آنچه باید کرد این است که بنده متوجه‌شدم تعلیل ذکر است و به آرامش اهالی سینما کمک کرد در پایان سخن‌هایم تنها توصیه من به ایشان این است که فرصت‌ها را باید غنیمت شمارند و روشنی را در پیش گیرند که حاصلش بتوانند اینوپاریم باید به سال‌های سینمای همیشه پرحاطب و خیلی‌های همیشه‌ماندزنده‌ماندنه‌باشیم.

■ به دلیل دیدگاه شما آشنا هستم. منتها تحت چه اصولی به‌راحتی نهادهای نظارتی به سینما کمک کنند که اهالی «خانه سینما» علیه رییس‌جمهور به یک‌اجماع رسیدند. هرگز هم‌زندند مثل «شهروندی خوب» حق رای ندارد. حالا چه سازوکاری وجود دارد که یک مساله به سند مساله سیاسی تبدیل می‌شود که در نهایت برای حفظ آرامش، نیروی انتظامی وارد عمل می‌شود؟

معتقدم هر حکومت این است که هر مساله‌ای را در جایگاه خودش حل کند و اجازه ندهد که مسایل فرهنگی و اجتماعی سیاسی شود. اینکه این اتفاق می‌افتد مشخص است که مدیریت ما درست و توسعه و موثر نیست. در کشورهای دیگر برگرفتن جنبش‌های اجتماعی که گاهی منجر به تعطیلی چندماهه کشور می‌شود یا جنبه‌های سیاسی پیدا می‌کند، اما در کشور ما که با چنین مشکلی روبه‌رو نیستیم. معتقدم در این مورد در حق اهالی سینما وظیفه دارم و برای اینکه اتفاق بیفتد و مقابل اکثریت باشیم همه‌مان را به اعتبار محافظان دولت و نظام وارد دانند. چون مردم اراده‌ایشور برایشان آسان تر و راه کوتاه‌تری می‌بینند. نظام‌تم را اگر اجازه دادم که بگویم این اتفاقات صنفی هم می‌زنم. تنها راه جامعه سینمایی شکوفه‌ها در چهار سینمای ایران می‌تواند در چهار سینمای ایران می‌تواند در زمینه‌ها کردن زبان با یاری کرد مشکلی که این اختلافات را به وجود آورده این است که عده‌ای، برخی اهالی سیاست را که در عرصه‌های مختلف اگر نگارند، نمی‌توانند به سینما نظارتی کردند. یعنی نگرانی‌های بی‌حاصل در مورد سینما ایجاد کردند. بعطوری که خیلی‌ها فکر می‌کنند سینماگران مخالف هستند و حالا باید این سو، تعبیرها برطرف شود. وقتی مسایل روشن شود و حرف‌هایی که کشر شنیده شده مطرح شود، خیلی از اهالی برطرف می‌شود. چون مسوولان تا امروز حق سینما را به اهالی سینما رسیده را نشنیده‌اند. که در صورت شنیده‌شدن آن، ایجاد دیگری از حقایق رویش می‌شود و نقطه امیدی است. بنابراین نگرانی‌هایی که با نگاه سیاسی در عرصه سینما ایجاد شده به حداقل حجم رسید. فقط به سمت آرامش در عرصه سینما می‌رود و همچنین در حل برگشتن به سینما و حق اولیه خودشان است اما اگر حقیقت بنده را بخواهید این است که در مقطعی در دولت گذشته، حریفی در مدیریت فرهنگی کشور شکل گرفت. نمی‌خواهم این جریان را به نام فردی بیان کنم. جریانی شکل گرفت که اعتقاد داشت باید در مقابل کلیت جامعه فرهنگی و هنری، جامعه دیگری را علم کنند. به عبارت دیگر تصور این که بود که ما در مقابل فرهنگ و هنر می‌توانیم از نو سازیم و تولید کنیم. در عرصه خوشبختی هم صحبت این بود که افرادی مقید اندیشه اخیر خالی باید کنار بروند و جریان جدیدی بیاید و اهالی سینما را بیاورند. در سینما هم همینطور بود این جریان به وجود آمد تا بگوید جامعه فرهنگی و هنری آنطور که ما می‌خواهیم نیست. پس باید کنار زده شوند و از دل این جمعیت عدای عکالسان و... یک مقدار برای من رشته‌ای تر است. جامعه فرهنگی و هنری ما (به‌ویژه سینما) به تعبیری فرزند انقلاب هستند. چرا فکر کردید که ایجاد مخالف انقلاب هستند. در عالم هنر کسی نمی‌تواند بگوید جای کسی دیگر را بگیرد. علم هر عالم پرورش مافی نیست. اینکه بگویم از تو کار کنیم. اینها محصول زمان هستند و واقعا کسی جای کسی دیگر را نداشته نمی‌کند. هر هنرمندی جایگاه خودش را دارد و نمی‌توان به‌جای یک هنرمند، یک نفر دیگر را به عرصه آورد.

■ در روز معارفه شما، آقای شیعه‌فری گفت مدیریت دهه ۶۰ و ۷۰ هشتصال گذشته هستید. جفدر در این مسیر امکان پیشروی دارید تا حرکتتان ایجابی باشد و بتوانید جلو سازمان سینمایی، ادارات و موسسات تابع آن مشکلات زیادی دارد. به‌طوری که ناچارا عمل شما بیشتر واکنشی است تا کنش. برای این مسیر همدلی و همت والی دارید

البته این بعضلات در دوره آقای جعفری‌جلوه اینگونه نبود. ایشان در دوره مدیریت بنده نقش ایجابی داشتند. ایشان را اینطور نمی‌دانم. بنده تحلیل نشد. آقای جعفری‌جلوه دوران سختی را پشتسر گذاشتند. جنی به سینما از دید متعالی نگاه می‌کردند ولی مدیریت حاکم این نگاه را به سینما نداشت. درواقع اینکه نقش مثبتی داشت و به همین دلیل بعد از رفتن ایشان این مسایل بنده شد. معمولا سعی می‌کنم به گذشته کاری نداشته باشم. می‌دانم کسی که قبلی در مدیریت بوده با احترام از سمتشان کنارگیری کرده‌اند. اما سانفانه گذشته را رها را نمی‌کند و تبعاتی برای اینده داده شده که بنده باید به آنها عمل کنم. یکی از آنها رویه ۱۲۱ است و نمونه‌های دیگری هم هستند. از طرف دیگر موسسانی که با جبهه انقلاب هستند، بنده نهادها دست‌رسی شده که مطبوعات و برخی‌گرای سینمایی داشتند و بدتر از همه ماجرای «خانه سینما» بود. در ابتدا مسئولان بنده و اطرافیانم مرا از بازدندن در ماجرای «خانه سینما» برحذر داشتند. اما می‌دانم تا این مشکل حل نشود نمی‌توانیم گامی برداریم. بنده این خطر را پذیرفتم و وارد عرصه شدم. از جامعه سینمایی تشکر می‌کنم که بنده را کمک کردند. خاندانه و دوستانه در عرصه همه مدیریت‌ها می‌خواهم عرض کنم جفدر خوب است که انسان جایگاه و منزلت خودش را درک کند. مدتی در مورد سینما ایجاد

عکس: امیر مجیدی، شرق

شویم که دوران ما تمام شده، هم خودمان و هم دیگران را به زحمت نیندازیم. در دوره‌ای جامعه سینمایی با یک نگاهی اداره می‌شد و الان دوران آن تمام شده بود. دولت و ملت نمی‌خواهند که گفته‌ند گردند. در مورد کل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم همین‌طور است. هشتصال گذشته یک دوران بود که خوب باید تمام شده است. این نگاه آماده داشته باشد. الان باید استفاده کنیم. در مورد اجرای هم همین‌طور است. هشتصال نگاه دولت به احترام منفی بود. اما قرار نیست این نگاه آماده داشته باشد. الان مردم خواهان یک دوره جدید هستند. چرا اصرار دارید که همچنان در مورد گذشته صحبت کنیم؟ قبل از اینکه حکم انتصاب بنده صادر شود، اتفاقات عجیبی افتاد. در مراسم دیدار آقای علی جنتی با اهالی هنر و جامعه هنرمندان در هنرهای دستاندرکار و پشت تریبون سخنگی گفت با اینکه هیچ‌کدام نمیخواهم هنر نبودند اما سینما نمایندگی نداشتا هرگز فرار بود صحبت کند یک عده مخالف داشت. در همان یکی‌دو روز روابط‌عمومی وزارتخانه ملاقات‌های مختلف را تکذیب کرد و بنده فقط تماشاگر بودم جمعی از اهالی سینما که خواهان ورود من به این عرصه بودند. خیلی نگران شده بودند. به این افراد گفتم از روزی که وارد این عرصه شوم هرچه مشکلات بیشتر شود به خودم تبریک خواهم گفت که وارد این سمت شدم. بنده الان در بن سختگی هستم و مثل تمام افراد نظام جمهوری‌اسلامی خدمتی را به اسلام و بلوهرایمان بدهگار می‌دانیم و می‌خواهیم در این مقطع عمرمان کاری مفید انجام بدهیم. باور کنید از اوایل گسالی بودند که خواستند ما را از شروع کار بشیمان کنند اما ما بیشتر مصمم شدیم. در حالی که می‌توانستم در جایی بدون حاشیه وارد شوم و کارم را با آرامش ادامه دهم.

■ بادبدمی ۳میلیارد سازمان سینمایی هم می‌کنید؟

جامعه سینمایی ما خیلی متکی به پولی که دولت قرار بود وسط بگذارد نبوده و نیست. مشکل اصلی سینمای ما هم پول نیست. اتفاقا گاهی فکر می‌کنم پول کم وسط آمد عامل بحران بود. اینکه عدای تصور کردند که بی‌عدالتی و رانت‌خواری وجود دارد. اوضاع بهتر می‌شود. اوضاع خوب نیست. از طرف دیگر کشور ما الان در دوران صرفه‌جویی است. محدودیت‌های مالی فراوان است. اما بنظرم در فضایی شفاف مشکلات درک می‌شود و اگر درک متقابل باشد، می‌توانیم فضای فراوان را بصورت نجیبانه میان خودمان تقسیم کنیم و در عین حال کارمان را هم پیش ببریم. شرایط بودجه‌مان خوب نیست. اما در عین حال هم خیلی جای نگرانی وجود ندارد.

■ نظرتان درباره اعلامیه «خانه سینما» که در آن به «مین‌گذاری» سینما توسط مدیران قبلی اشاره شده است؟

از دی که گذشت هیچ‌ها و یا بد مکن/ فردا که نیامده است فردا مکن/ بر آمده و نامده بنیاد مکن/ حالی خوش باش و غم مدار بسیار مخور

می‌دانم که مشکلات و نقاط قوت مجموعه کجاست. با همه ظرفیت‌هایی که وجود دارد اما متاسفانه بسیار بخشی از مشکلات به برخی از مدیریت‌ها و قرارهایی که قبلا گذاشته‌شده برمی‌گردد.

■ شما اصولا اعتقادی به تئوری توطئه ندارید؟

خیر.

■ در جلسه روز نخست فعالیتتان میان شما و آقای جنتی چه گذشت؟

آن جلسه آغاز روز کاری ما بود و اتفاق را تحویل گرفتیم و جلسه بیطرفانه‌ای بود و اتفاقی هم نیفتاد. آن گذشته گذشته و برای ما آرزوی موفقیت کردند.

■ در کلام شما همیشه بارقه‌های امید وجود داشته. اما اجازه بدهید برجسته دوران ما می‌تواند همین باشد. مشکل ما الان این است که این بخش متولی درست‌وحسابی ندارد و امور بین‌الملل جزیره‌ای و جشنواره‌ای برگزار می‌شود. در حالی که ما بین‌الملل را مناسبت بین‌الملل سینمای ایران با جهان می‌بینیم. بعضی‌ها در کشورهای مختلف اهل تولید مشترک دارید. بین‌المللی هستن الان از دنیا و العالم و... پیشنهادهای تولیدات مشترک دارید.

■ یعنی دولت می‌خواهد وارد بخش تولید شود؟

اصلا ما سرای بخش‌های مختلف فضاهای لازم را فراهم می‌کنیم. می‌خواهیم سرمایه‌های قابل‌قبول خارجی بیاید تولدمندی شده‌ند. ایشان وزیری اهل مشورت و بسیار باهوش‌تر و بر سر تنایجی که می‌رسند هم می‌ایستند. یکی نسبت که مشکلات زیادی داریم اما بدلیل تنش‌های روابط این مشکلات دیگری بزرگنمایی شده است. مشکلاتی که داریم قابل حل هستند و همین مسایل گاهی تصویر بنده را برای بیشتر برای کار است. اگر مشکل وجود دارد از آن طرف اراده و زمینه‌های حل آن هم فراهم است. اختلاف بین احزاب مختلف هم بود خوب داشته باشد.

■ اما در برخی مسایل مثل «خانه سینما» دیگر نمی‌توان به آن لفظ مشکلات و اطلاق کرد. بلکه بیشتر انسداد بود که در نهایت در دولت فعلی حل شد. نظرتان چیست؟

«خانه سینما» به خاطر ضوابط بنده شد. ما این موانع را از سر راه برداشتیم. الان توپ در زمین اصناف است. از این به بعد باید من بنوعی تماشاگر باشم. اگر توانستند خودشان را به‌عنوان صف سوم‌سامان دهند، ما با آنها به‌عنوان صف کار خواهیم کرد و در ادامه اصلاح خودشان مشکلاتشان را حل کنند.

■ حتما می‌دانید برخی از سینماگران مستعوالکار شدند. واکنش و عملکردتان برای حل این مشکل چیست؟

جامعه مستعرکی با وزیر محترم اطلاعات، جناب آقای دکتر علوی و معاونان وزارت اطلاعات داشتیم؛ معاونانی که به بخش فرهنگ مربوط هستند شروع به صحبت کردند و من گفتم آقای جنتی اگر شما را قبل از ما می‌شناختند، حتما شما را به‌جای بنده منصوب می‌کردند. موقع مورد بحث اعلام عمل کردیم که بحمدالله کارگشا بود. آقای علوی و معاونان ایشان نگاهی روشن به عرصه فرهنگی دارند. در گذشته در جاهای مختلف نگاهی حاکم بود که آقای جنتی این نگاه نیست. آقای علوی به نکته مهمی اشاره کردند و از ایشان اظهار کردم از جمله را نقل کنم. ایشان معتقدند: ما امنیت ایران‌ای فرهنگی می‌خواهیم به برفرنگ. نمی‌خواهیم فرهنگ را امنیتی کنیم می‌خواهیم برای اهالی فرهنگ امنیت ایجاد کنیم که در فضایی امن کار کنند و نمی‌خواهیم فضای امنیتی را بر فرهنگ حاکم کنیم؛ بنظرم شما با این صحبت‌ها باز هم نباید امید داشت؟

■ نظر حجت‌الاسلام علوی در مورد سینما چیست؟

من با ایشان مسئله دوستی خیلی قدیمی دارم. نظر ایشان را بعطور صریح در مورد سینما نمی‌دانم. اما در مورد فرهنگ و هنر دیدگاه بسیار باز و روشنی دارند. ایشان در جلسه‌ای می‌گفتند که من نظرتان علاقه دارد. تنثار کار کرده و آن را می‌شناسم. ایشان در تولید فیلم سازمان عقیدتی - سیاسی ارتش بنوعد. شانسی نصیب افراد فیلمی و هنر شد که ایشان در این عرصه حضور یافتند.

■ ظاهرا بخش بین‌الملل سینمای ایران متولیان زیاد دارد. آقای آرش اینیی را به سمت مدیرکل حوزه رسانه و امور بین‌الملل سازمان سینمایی منصوب کردید. آیا از این طرق این بخش را ساماندهی کنید؟

ما بخش بین‌الملل را بخش ویژه می‌دانیم و بنظرم یکی از نقاط قدری نقاداته با شما بحث کنم. به نظرتان با توجه به شرایط فعلی سینمای ایران و مشکلاتی که طی این سال‌ها گریبانگیر سینمای ایران شده، آیا البته شما بمدتی کیشوتوار زدید؟

میان خوشبینی و خوش‌خیالی فرق وجود دارد. خوش‌خیال نیستم، بلکه خوشبینی. خوشبینی به این معناست که با مشکلات آشنایم و به نظرم تا امروز نباید کردم که با اینکه بر سر مولوعیتمان هستیم اما با همه با احترام برخورد می‌کنیم. از مولوعیتمان هم کوتاه نیامده‌ایم؛ با خیلی از بزرگان کشور آشنا هستیم و زندگی کردهام و نظر آنها نیز مشترک است. ما می‌خواهیم سرمایه‌های فضاهای لازم را فراهم می‌کنیم. می‌خواهیم سرمایه‌های قابل‌قبول خارجی بیاید تولدمندی شده‌ند. ایشان وزیری اهل مشورت و بسیار باهوش‌تر و بر سر نتایجی که می‌رسند هم می‌ایستند. یکی نسبت که مشکلات زیادی داریم اما بدلیل تنش‌های روابط این مشکلات دیگری بزرگنمایی شده است. مشکلاتی که داریم قابل حل هستند و همین مسایل گاهی تصویر بنده را برای بیشتر برای کار است. اگر مشکل وجود دارد از آن طرف اراده و زمینه‌های حل آن هم فراهم است. اختلاف بین احزاب مختلف هم بود خوب داشته باشد.

■ شما در جریان تقسیم کارت‌های هدیه صنوف سینما هستید؟

کاملا

■ نظرتان چیست که به خاطر یک مشت ریال، اهالی سینما مجبور بودند در صف‌های طویل بایستند. چون ضرب‌الاجل تعیین کرده بودند؟

از سال ۱۳۸۰ با اهالی فرهنگ و هنر آشنا هستم و هر دو طرف به هم ارادت داریم. شاید تجربه درستی نباشد. اما روح هنرمندان مانند کودکان حساس است. به این معنا که همچیز را متوجه می‌شوند. فرق بین محبت و صدقه را می‌فهمند. ممکن است شما به کسی مبلغ ناچیزی بدهید، اما چون این کار از روی محبت بوده صدقه تلقی نمی‌شود. اما عکس این قضیه هم صادق است. اگر با احترام به جامعه فرهیخته حساس و خوش‌ذوق برخورد نشود، متوجه می‌شوند.

■ یکی از کارهای ایجابی شما این بود که صریحا اعضای شورای بازبینی را معرفی کردید. مودری که مسبوق‌به‌سابقه نبوده و بیشتر اسامی اهل‌بدهای مشخص می‌شدند. دلیل این کار چیست؟

شفافیت باید در همه‌جا باشد. البته به این معنا نیست که تمام اسرار را رو کنیم. جامعه هنرمند باید این ترکیب را بشناسد و بداند که ماسورچی نیستند. اینها مشاور و همراه سینمای ایران هستند. ما نمی‌خواهیم فیلم‌بد نمایش شعبه و بگوییم فیلمی که احساسات را جریحه‌دار می‌کند، پروانه نمایش نخواهد گرفت. قرار نیست از خطاقرمز عبور کنیم. ملا یکی از اعضای این شورا آقای ملا مرقاتی هستند که روحانی خوش‌فکر و باسوادند. این افراد می‌دانند که خوبیشان با کارگردان و تهیه‌کننده صحبت کنند.

■ یعنی این افراد را معرفی کردید تا از سینمای ایران حمایت کنند، نه اینکه چوب به سرشان بزنند؟

بله. آنها قطعا از سینمای ایران و از هر آنچه که مردم انتظار دارند حمایت می‌کنند. یعنی باید از اصول و ارزش‌ها حمایت شود.

■ اعضا را بر اساس چه معیاری انتخاب کردید؟

سعی کردیم به‌نوعی سلیقه‌های مختلف سینمای کشور در این شوراها دیده شود. سعی کردیم افرادی که فرهنگ و سینما و مقتضیات و لوازم کار فرهنگی را می‌فهمند و خوشنام هم هستند، انتخاب کنیم. ضمن اینکه خیلی هم در این راه مشورت گرفتیم.

■ آقای ابویی پست دیگری به آقای شورجه نمی‌دهید؟

جطور؟

■ آقای شورجه که از همفکران آقای شفقدی‌اند هم جزو شورای پروانه ساخت شدند و هم عضو هیات‌منصفه مطبوعات. چرا؟

از ایشان تشکر می‌کنم که این وظیفه را پذیرفتند. ایشان فردی آرام و منطقی هستند و خطر ایشان در پروانه ساخت کمک بزرگی برای ماست.

■ در جایی گفتید بعد از مسأله «خانه سینما»، پروژه «الله» معضل بزرگ شماست و همین‌طور «شهابی از جنس نور» و «رنج و سرسرمنی».

شاهد کاروان مدیران نیستیم و به‌جای آنها هنرمندان- به‌عنوان متولیان اصلی هنر- حضور خواهند یافت؟

من متوجه سوال شما شدم. اما می‌خواهم به یک واقعیت تلخ‌تر اشاره کنم. واقعیت این است که سینماگران و هنرمندان ما در چهار سال گذشته احساس نیاز دیده‌شدن دارند. مدیران گذشته هم بدانند که حس کلی سینما این است و باید در رفتارشان بررسی کنند که بعدها اگر انتقادشه مدیر شدند این کار را نکنند. هر جا حرفی می‌زنم از ما می‌پرسند چرا افتخاری نمی‌کنید؟

■ البته هنرمندان به غیر از نادیده‌شدن از بی‌عدالتی هم در رنجند. برای حل این مساله چه راه‌حلی دارید؟

سینمای ایران بغض کرده و دلش پر است. واقعا ناراحت می‌شوم. وقتی افرادی را می‌بینم که این بعنماست. تعبیر من از فرایی و موسسه رسانه‌های تصویری چرخ پنجم خورده هستند. بخش خصوصی باید حرکت کند و در جاهایی که جرات ورود ندارد باید با این بخش‌ها همکاری کند. مثلا شاید بخش خصوصی تولن و امکانات دیجیتال‌کردن سینما را نداشته باشد. با فرض کنید در موسسه رسانه‌های تصویری باید بازار را ساماندهی کنند و ببینند خصوصی خود دولت در بازار چگونه می‌تواند باشد. چند تصور وجود دارد؛ اول اینکه حضور حداکثری باشد. دوم حضور به شکل ناظر است. دولت مانند یک نیروی انتظامی است که هر جا مشکلی باشد کمک می‌کند. الان بلافاصله بعد از اکران فیلم، سی‌دی‌هایش در بازار پخش می‌شود. این کار باعث می‌شود کسی که می‌خواهد به سینما بیاید بعد از مدتی نتواند در منزل سی‌دی این فیلم‌ها را تماشا کند. نباید اجازه دهیم که این سی‌دی‌ها با فاصله کمی به بازار بیاید تا کسی که علاقه‌مند به دیدن فیلم است به سینما برود. باید دست بخش خصوصی را بگیریم و به این کار کمک کنیم.

■ برخورد شما با رفتار حوزه هنری در قبال عدم نمایش برخی فیلم در سینمای آزادی که حالت گزینش داشت، چطور خواهد بود؟

با توجه به اینکه با مسوولان محترم حوزه هنری رفاقت شخصی داریم هنوز فرصت نکردهام با ایشان صحبت کنم و مطمئن هستم نتیجه‌بخش خواهد بود. اما کارهای اصلی ما با صداوسیماست که باید با مهندس ضرغامی صحبت کنیم که سهم تلویزیون در کمک به سینما چه خواهد بود و همین‌طور شهرداری. البته دو بار با آقای ایاضی ملاقات داشتیم و اینوپاریم که شهرداری با سینما هم